

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації неопечатаї вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Бісмарк і Бісмарковці.

Як звісно, то Німці нового крою взагалі, а німецькі радикали зокрема, раді би з Австрії зробити dependenz-ию великої Германії. В тій цілі бажали би они нашу різноплемянну, а переважно славянську Долитавщину завернути до часів, коли она бодай на позір була німецькою, з німецьким урядовим язиком, з німецькими школами та німецькими проповідями по костелах. Німецькі радикали уважають австрійських Славян не лише меньшевартною расою, але навіть материялом до побільшення і скріплення германської раси. На те і зібрала ся недавно тому конференція лівниці у Відни, щоб придумати способи, якими би відновити верховодство Німців в Австрії і посредством німецького централізму перемінити її на «deutsche Ostmark» в повнім значіні слова. Осущене сеї утопії уважають Німці за осущене задушевних плянів покойного зелізного канцлера.

Тож не завадить пригадати сим утопістам розмову, яку мав в 80-их роках пок. Бісмарк з пок. пос. Унгером про Австрию і її призначіне в Европі. Бісмарк сказав тоді:

»Ми і наші внуки потребуємо Австрії. Австрия скріпляє і множить силу Німеччини. Тількож не можна австрійських Славян відчувувати собі, не можна від них розграничатись. Сли колись повіяло би иньшим вітром, то Славяни австрійські зрозуміють сю хвилю дуже скоро і повернуть Австрию проти нас. Німці австрійські мусять до своїх Славян приязно відносити ся, мусять з ними уложитись так, як я укладаю ся з славянською Росією. Не думаю я — правив Бісмарк Унгеруви — щоби Австрия мусіла відновити державу корони св. Вячеслава. Ческа держава влізла би нам великим клином між Саксонію а Ба-

варию. Але з Славянами треба вам якось поладнати. Я не одушевляю ся Славянами. Я не люблю юхтових чобіт і славянської сентиментальности. Але ся інтелігентна раса росте в силу і я не радив би з нею задирати ся.

Унгер замітив, що Прусаци германізують своїх Поляків, тож може би і Австрия попробувала германізувати своїх Славян? — Ми германізуємо Поляків, принайменше пробуємо їх германізувати — відповів Бісмарк — але нас є 37 мільонів проти 5 мільонів Славян, а вас є 7 мільонів проти 14 мільонів Славян. Чи зможете з ними упорати ся? Як би ви германізаційну роботу над австрійськими Славянами були почали перед віками та мали до того стілько шкіль, що тепер, може був би і якийсь успіх. Але нині? — тяжко!

Унгер пожалував ся Бісмаркови, що Славяни славянчать розкинені по державі німецької меньшости. — А деж ваша сила народна, де ваше почуванє національне? — відповів зелізний канцлер «питанєм на питанє. — Помагайте собі! Способи проти сего найдуть ся. Ось я би вам відступив мого Віндгорста. Не жадаю багато за него. Дайте мені лише користні граничні мита. — Дякую! — відповів Унгер — за такий дарунок. — Не дуже дякуйте, — замітив Бісмарк — такий Віндгорст здав ся би вам дуже! Се холодна дипломатична голова».

До сих висказів Бісмарка про Австрию, її Славян і політику, якої мали би австрійські Німці придержуватись, всякий коментар лишній. Зелізний канцлер тверезо дивив ся на світові справи і диятого не завагав ся дати Унгеруви раду, Німцєви може немилу, але для австрійських політиків і Австрії спасенну.

Одно сказанє Бісмарка хочемо лише доповнити, іменно се, що осью вже в тих давних часах австрійським Німцям недоста-

вало »холодно думаючої, дипломатичної голови« в роді Віндгорста, провідника католицкого центра німецького райхстату.

В 80-их роках, в ері гр. Таффого, вів німецьку лівницю звісний Пленер, а при его боці стояв ще крім Унґера і старий Гербст. А мимо того добачав Бісмарк вже тоді, що австрійським Німцям бракує провідника. Пленер по довгій і завзятій борбі з гр. Таффим і »зелізним обручем« правиці довів в 90-их роках бодай до звісного коаліційного кабінету і придбав Німцям по 14-літній пустій опозиції досить поважне становиско в віденським парламенті. Се его виключна заслуга. Але щож сказати про нинішних провідників німецької »Gemeinbuergschaft«? Мабуть они не дорівняли навіть Пленеруви? А як судить і оціняє теперішних провідників найбільший бісмарковець в віденським парламенті, Шенерер, се показало ся на недавних зборах в Дукє, де пан на Розенаві так скваліфіковав провідників лівниці.

Люеґер — сказав Шенерер прилюдно — хвалить ся своєю неподатливостію, а на ділі з него найпоганійший політичний хамелеон. Грос (поступовець) є звичайний зжидоватілий ліберал. Гогенбургер називає себе націоналом, а пише до ліберальних дневників. Кайзер (націонал плєський) перейшов при виборах з нашого рамени, а нині є простим ренегатом. Кн. Ліхтенштайн мав вже всякі програми і нині не може виступати в імені німецького народа. Пергелт (поступовець) на скрізь жидовин. Ще один Праде (поступовець) з них всіх найчестнійший, але більш нічого. А всі они хотять вести австрійських Німців? Куди і як? Се задержали они в найбільшій тайні. Наколи їх постуляти справді німецькі, то гр. Тун не виконає їх, а наколи ті постуляти осущимі для Туна, то я не хочу їх і знати. Ich pfeife auf solche Postulate!

А може сам Шенерер, яко великий поклонник Бісмарка, переняв ся гадками

З поезий Сергія Бердяєва.

„Білокам'яна“.

(На спомин Москві).

Господь мене благослови
Втікти з нуднійшої столиці:
Нема у світі гірш Москви,
Пріч — з сього пекла і вязниці!
Не можна дихати грудям
Проміж дурною кацапнею,
Як раб, коло рабів ти сам
Тут одурішш вкупі з нею!
Лиш добровольці-шпігуни
Там завше із тобою рядом:
В мозку читати хтять вони,
Житє твоє зробити адом...
В літературі там донос
Панує та цвіте усюди;
А скільки горя, скільки сльоз
Правдиві й щирі знайдуть люди!...
Мов в дїжку пе й жере Москва,
Навісна, проклята, несита,
Погані кидає слова,
І в гріх і в сором оповита...
Шинок та непотрібний дїм
Стара шанує тільки шкура,
А правдою, добром сьвятим
Гордить роспутниці натура:

Побачить волю в кайданах —
Ось »патріотці« що по серцю...
Свободним душам на острах
Вона бажа завдати перцю...
Та ще церкви буде — се
За подлость небесам заплата —
І поміч нуждарям несе,
Бо грбіший в неї є богато!
Та храм сей і піддержка та
Перед Христом не много варті:
Се праведности — срамота,
Над нуждою некольні жарти...
Зостатись я не можу тут, —
Содом сей і Гомору кину:
Поки не грянув Божий суд,
Вернусь на чесну Україну!

Російський Архистратиг Михаїл.

(До монументу гр. Муравєва у Вильні.)

За що се йому монумента дали?
Яка-ж то була його слава?
Встає вона грізно з російської мли
Навісна, нелюдсько-крівава!
Як гицилі бють або душать собак,
Край ділий замучив злодога:
Вмирав покалічений брат наш — поляк, —
Ось подлого ката заслуга!

Лиш сумно в минувшість дивитись почнем
На соромну, кляту годину,
Побачим Литву під огнем та мечем,
Нещасну, полігшу в руїну...
Сиділи, мов лицарі смілі, жінки
За бідну отчину в вязниці,
Та ледви не дітям з лихої руки
Смерть кулями несли рушниці...
А скільки сьвящеників, мирних, старих
Карав він без совісти грубо:
»Розстрілять! Повісять!« — напише й для них
Вже люта вготована згуба...
Де підкуп царює, панує донос,
В життю там — отрута і горе,
На радість катюзі там з матерніх сльоз
Велике-б зібрало ся море...
Нехай монументом сей звір-чоловік
У Вильні стоїть перед нами, —
За суд свій, по Божому суду, навик
Душа його — в аді з бісами!

БОРЕЦЬ.

(На могилу братови Сергію Подолинському).

Сергію, ти згинув, мій брате,
Бо в серці мав щирю надію:
Бажав ворога одігнати,
Сергію!

Бісмарк про Австрію? Може се та «холодно думуюча дипломатична голова», про котру згадував Бісмарк Унгерою? Може се австрійський Віндгорст? Месія, що введе Австрію на просту дорогу? Тож на зборах в Дуксе проголосив Шенерер і свою програму, що містить ся в сих чотирох точках: гегемонія (Vorherrschaft) Німців, німецький державний язик, зізолюване Галичини і — усуненє всяких жидівських впливів на державу. Ось програма Бісмарковців!

Сумно з Німцями! Се кажуть самі німецькі дневники, не виймаючи і N. fr. Press-и. Два роки вела німецька лівця скандальну обструкцію, через два роки здержано законодавство державне, два роки ждуть всякі верстви австрійського населеня на всякі інвестиції господарні та на угорську угоду, а по двох роках ся сама лівця, зібравшись на конференцію, — не знає дійсно, о що боролася, бо постуляти єї уложити доперва — субкомітет...

Italianissimi.

Італійці полудневих австрійських провінцій не можуть помиритись з природним розвитком Австрії. По довершенім дуалізмі, коли німецькі центри ділчили панованєм в Далітавіні, сталося так, що Італійцям віддано на поталу всіх полудневих Славян в Гориці, Горицях, Істриї, Триесті і Далмації. За те одержали саміж німецькі центри свободну руку над судетскими Славянами на півночі і над Словінцями в полудневій Сирії, в Країні і Каринтії. З того часу набрали Італійці пересвідчення, що они суть панами полудневої Австрії і стали всякими способами гнобити Словінців і Хорватів.

Та не так склалось, як ждалось. Полудневі Славяни не упали. Противно. За тих 30 літ, що минули від дуалізму, они двинулись під гнетом романської раси так, що нині в Далмації ледви остав слід по італійських гегемонах (4% всего), а і в прочих провінціях з віткою території самого-ж Триесту, Словінці і Хорвати, подавши собі руку, обезначили свою національну будучність. Борба їх з Італійцями однакж дуже тяжка, бо полудневі Славяни мусять в поодиноких краях добиватись своїх прав з'окрема. А надто мають они до діла з елементом, піддержуваним Італією. Там існує «благотворительний комітет» на взір московского і звідтам — правительство сего не бачить — одержують т. зв. Italianissimi моральну і матеріальну поміч.

Бюра полудневих Славян визначує ся в соймах. А як обходять ся Italianissimi з Словінцями та Хорватами, се ілюструють нам деякі події, що довершили ся на днях в соймах істрийским, триестинским і горицким.

Сойм істрийский вандрує. Перед літами збирався він в Паренцо, торік в Полі, а сего року в Капо д'Істрі. Але у всіх сих місцевостях скандалів повно. Як лише славянський посол заговорить по хорватски, сейчас підносять Italianissimi бучу не лише в сали засідань, але і на галеріях. Торік кидано з галерії крилами та палицями і ведено неколкокий крик. О кожду школу, громаду та письмо веде ся найзавзятійша борба. А на жаль нема близько Менеліка, котрий би ту буту умів успішно прикоротити. А яка пропорція населеня в краю? Славян є в Істриї 184.000, а Італійців 118.000. Але після статута Шмерлінга Славяни посідають лише 9, а Італійці 21 послів.

В Триесті положене Славян ще невідрадініше. Сойм триестинський складає ся з 48 послів, а з тих було звичайно лише 5 хорватских, а по нових виборах (в 1895 р.) 6 хорватских послів. Там вбили собі Italianissimi в голову, що шестий посол нарушає вже їх політичне становище і тому уневажили легальний мандат посла Набергоя. Там відбувають ся і сего року оргії галерійні на сам вид хорватских послів.

Трохи лучше складали ся вже діла для Славян в горицким соймі. На 21 послів посідали Словінці 10 своїх, а маршалок краєвий, гр. Короніні, стояв індиферентно на боці. До сего становища допоміг в своїм часі Словінцям гр. Бадені, заіменувавши єпископом Гориці чоловіка, Словінцям прихильного. Але з незвісних нам причин уступив сего року гр. Короніні, а теперішнє правительство іменувало краєвим маршалком Італійця Паєра, опираючись на засаді, що маршалок мусять бути взятий зпосеред соймової більшости. Словінські послы, обиджені тим, усунулись з сойму. На перше засіданє явив ся зпомежи них лише сам єпископ горицкій. Чи видержать Словінці в абстиненції? — не можемо сказати. Знаємо лише те, що їм розходить ся тепер о ухвалу краєвого шкільного фонду на удержанє народних шкіл, чому італійські послы з засади противні, бо они свої школи утержують коштом «пособій» Italia irredenta.

Се що до відносин полудневих Славян до Італійців. Але не лише Славяни не годні собі дати ради з Італійцями. Хлопоти з ними мають і тирольські Німці. Там Італійці домагають ся адміністративного поділу краю з окремим соймом в Тренто. Вправді веде з ними тепер переговори др. Катрайн за відомостию правительства, але чи буде який успіх? — сумніваемось. Се непримирний і брутальний елемент там, де посідає случайну і штучну більшість. Не диво проте, що полудневі Славяни в тім безвихіднім положеню, не маючи піддержки із сторони правительства, змагають до адміністративної сполуки роздроблених провінцій в одну цілість, щоб бодай сим способом облегчити собі борбу з італійським шовінізмом.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Соймовий сезон покінчить ся імовірно в першій половині мая. Відтак має зібрати ся езекутивний комітет правиці, а по нарадах з правительством рішиться дальша акція правительства. Про скликанє державної ради в маю нема що і говорити. Перед тим мусять бути управильнена справа чесько-німецька, що наступить імовірно аж в вересні, безпосередно перед скликанєм парламенту. Але і при тій комбінації треба припустити, що в німецьким таборі повіє яншим вітром.

Німецькі послы з лівіці цікавий народ. Они борять ся в теорії проти федералізму, а на ділі суть федералістами par excellence. Так приміром стане на днях на дневнім порядку долішно-австрійського сойму справа угорської угоди, хоч угода ся належить виключно до компетенції центрального парламенту. Підніс єї пос. Шлезінгер, звісний пропагатор Volksgeld-y. Операт вже готовий, а резолюції, які мав би ухвалити сойм, гласяць: Проч з теперішню угодою, проч з золотою валютою, Volksgeld!

В стирійским соймі мотивував на днях пос. Рокітанський своє внесене аграрне, в котрім внескодавець домагає ся: дволітної служби військової, відложеня маневрів поза час господарских робіт, облегченя при відсутках військових і увільненя від військової служби властителів селянських господарств.

З товариства націоналів німецьких в Градци вийшла пароля, щоби по всіх німецьких містах завести Bismarkstrassen. У Відни потвердило намістництво статут нового політичного товариства (на місце 4 розвязаних), котре уконституовавши ся, вибрало головою — Вольфа.

В Тироли, в місцевости Цель над річкою Ціллер, складав пос. Толінгер справу в своїй посольської діяльності. Яко член клубу кат. людовців, Толінгер осудив остро обструкцію і відобрав лівіци надію, що католицкі людовці могли би коли-небудь сполучити ся з німецькими лібералами (Толінгер мав на думці річ кн. Ліхтенштайна в С. Пельтен). Доля аптисемітів в німецькій Gemeinbuergschaft, де ними прочі стороництва витирають кути, є і буде відтрашуючим приміром для кат. людовців. Др. Ель, що забрав відтак слово, ударив остро на лібералів і радикалів. Одні і другі підривають католицизм при помочи жидівських дневників. Тирольці остануть вірними вірі своїх батьків, Римови, Австрії і династії.

Курйозну статю помістив на днях Budapesti Hirlap. Дневник сей запротестував проти намірів Австрії, посісти частину Китаю. Угорщина не потребує такої анексії, хиба що Австрія згодить ся на прилученє Далмації, Босни та Герцоговини до Угорщини. Скільки наївности, стільки коротковорості і мадярського егоїзму.

Ти думав: я зерно посію,
Щоб люд наш врожай міг зібрати,
На зло москалю-лиходію;
А він серед рідної хати,
Сів грубо Вкраїні на шию...
Не звіс ти обиди й потрати,
Сергію!

Пропаща книжка.

Довгенько була в мене книга одна,
Любив я ту книжечку щиро:
Дісталась від чесного друга вона, —
Сам випив він чашу неволі до два
В кігтях ворога-бузувіра!...
Обидва молодші та повні надій,
Ми щастя з ним люду бажали:
Богато всьміхало ся радісних мрій,
Хоч бачили нарід в вітчизні своїй
Без хліба під гнітом печали...
Проте нам здавалось: неволя мине,
І день обновлєня настане,
І злодіїв клятих на вік оджене;
А віра та гріла його і мене:
Що скине Вкраїна кайдани!...
Не так воно в дійсності вийшло, шкода,
Як думалось в крапці літа,
Бо швидко підкралась лукава біда:
Всего натерпілась душа молода,

Де подлость панує несита...
Товариш мій милий не знав ся з гріхом,
Нічим не обидив нікого,
Аж ось опинивсь під залізним замком,
І згинув в Сибіру пізнійш варнаком
Слуга заповіту Христового...
Як суд бідолаху туди поволок —
Завідомо суд нечестивий,
Забрав я одну з його ліпших книжок,
Де сміло розвінчує автор порок,
Де мисли євангельські живі...
Сам я надзвичайно, чудовно вцілів
В годину ту подлу і кляту...
Дар другів останній, мов клад, хоронив
З ненавистю проти змійок-шпігунів,
До нас заповзаючих в хату!...
Були вони й в мене недавно гістьми,
Щоб все перекидять в господі,
Безсбромні наймити гніту і тьми
Людовців шукали для мук і тюрми...
Ту з милою книжкою — годі:
Руками поганими «сині» кати
Торкнулись моєї сьвятині, —
І тїню сумною, покійнику, ти
Спішив, після того, до друга прийти!
Навіщо? — я знаю вже нині!
Най мертвий устами зостав ся ти нім,
Промовили всетаки очі:

Об-чим прилетів ти до мене, об-чим
Труну свою кинув в Сибіру глухим,
Явивсь з віковічної ночі?
Знайому, здавало ся, чую я річ
Неправдою вбитого брата:
«Кинь мій подарунок скорійше у піч,
«Куди-ж оскверненого діти опріч,
«Хоч се тобі й гірка потрата!»
Хай сльози над любою книжкою лив.
І серцем томив ся я дуже, —
Йі через гидких жандарів спалив,
Як дух твій воскресний мені повелів,
У каторзі згинувший друже!

П Е С.

Шукали тебе ми, «Дунаю»,
Пропав ти, де дів ся, — не знаю?
І се не маленька біда,
Бо вірного друга шкода!
Прихильників щирих між нами
Все меньше... Чесними-ж очами
З любовю ти в кляті дні
Дивив ся у вічі мені:
Від тебе, бувало, лиш бачу
Я ласку правдиву собачу,
Коли одоліють — нудьга,
Чи лихо, чи гніт ворога!...

НОВИНКИ.

— «Комедією в духовній семінарії» назвав «Галічанін» справу збезчещення імени Шевченка одним питомцем при нагоді онодішних вечерниць в пам'ять поета. Для з'їждливих запроданців, що для нужденної мамони вирекли ся своєї народности і наняли ся плюгавити все, що свідчить о непропації життєвности свого народа, для перевертнів, що на місце почитання питомих діячів переносять культ чужих Пушкінів і т. д., повисший факт, освітлений вже раз нами в «Руслані», разом з його наслідками може видитись лише комедією, але погляд таких «гаспадів» не змінює зовсім сути річи і справа, війшовши раз на властиву дорогу, мусить бути як слід полагоджена. Доси знаємо з певного жерела, що коли питомець I року, Усцький виразив ся при свідках о Шевченку в спосіб, на який не здобув би ся піяк в коршмі, вівзвали его товариші з I року а відтак з цілої семінарії, щоби із свого висказу оправдав ся. Усцький се візване з'їгнорував і тоді всі питомці виключили его із свого товариства. Він не сьміє явити ся ні в рефектарі, ні в иньшій спільній зборі, бо всі питомці опускають зараз се місце, наслідком чого один з настоятелів поручив ему сидіти лиш під своїм «числом» аж до остаточного рішення, яке має наступити нині т. зн. в суботу. Загал питомців, уважаючи сего питомця недостойним богословської рясї і в загалі академічного становища, предложив на руки ректорату широкий меморіал з домаганем, аби сю людину виключити з семінара. Знаємо т кож, що українсько-руська молодіж з «Академічної Громади» заходить ся також около сего, аби Усцький не мав права вступу на університет, як недостойний назви академіка. Се обуренє найде безперечно відомін і в цілій рускій суспільности, котра з'уміє оцінити скверний поступок ренегата. Сим не треба стремити «кь тому, дабы семінарію якь найскорше переняли вь свое управленіє іезуиты-василіане», або видіти в «Руслані» «свой органъ» — як пише «Галічанін», котрому здає ся, що таким клеймом уба цілу справу в ошії загалу. Путящий Русин осудить, що не питомці-українофіли, трудячи ся ревно попри обовязковій науці над власним образованем, видаючи музикальну бібліотеку і працюючи навіть в наукових видавництвах тов. Шевченка, — підкопують повагу семінарії, але власне ті, котрих органом «Галічанін». Ті то будучі просвітители народа уважають за свою найвищу мудрість, коли зійдуть ся під 66-им числом на т. зв. «сінєдріон» і під проводом «рабіна» виправляють свої москвофільскі оргії. А щоби дехто не ошпав ся що-до моральної вартости сего «сінєдріона», треба зазначити, що на «рабіна» вибирають звичайно найбільшого дурака з IV року. Такий «рабін» має над членами «сінєдріона» необмежену власть. Его «укази» сповняють підчинені сьвято, ніхто супроти него не сьміє виявити своєї свобідної думки. Торік заборонив «рабін» читати всі книжки, друковані фонетикою і питомці сторонили перед фонетикою як перед чумою. Сего річний «рабін» заказав питомцям брати участь в маніфестаціях питомців-народовців і всьо сповняє ся до йоти. Доказом на се хоч би онодішні Шевченкові вечерниці. Із сторони «сінєдріона» явило ся хіба лише кількох шпигунів, між ними і автор згаданої новинки в «Галічанні». Одно лише в тім сумовиді потішаюче, що москвофіли в духовній семінарії становлять ледви третю часть питомців, а й тих стає з ро-

ку на рік чим раз меньше, так що недовго приїде час, коли сего рода «комедії», обиджачучі найсвятийші чувства кожного свідомого Русина, будуть неможливі.

— **Напад** на греко-орієнтального митрополита має свою дальшу історію. Зараз по замаху, о чім читачі вже знають, надали нападники в Чернівцях телеграму в угорській мові до Відня з донесенем, що замах в Чернівцях не удав ся, отже треба его повторити у Відні, куди власне митрополит удав ся. Найшов ся однак якийсь урядник, котрий уміє по малярски, і довідавшись о змісті телеграми, доніс о тім красвому правительству, а се повідомило сейчас о наміренім атентаті поліцію віденьську. Надто телеграму внесено о 12 годин пізнійше, отже демонстрація не могла відбутися. Арештованого за участь в демонстрації на двірці в Чернівцях студента III року прав, Служаньского (румун), за ініціативою посла до ради державної, Штравера випущено на волю.

— **В справі суспензії старости Галецького** — о чім подано коротко в останнім числі «Руслана» — урядовий комунікат гласить ось як: Дневники донесли, що в справі старости надвірнянського, Володислава Галецького і голяря Вольфа Блява, котрий відкликав ся від приговора першої інстанції, засуджуючого его за обиду старости, — окружний суд в Станиславові звисей приговор, що вже само собою мало потверджати починені Блявом проти старости заміти. Наслідком сих донесень віцепрезидент намістництва п. Лідль зажадав сейчас телеграфічно від окружного суду в Станиславові судових актів. Коли сї акти роземотрила в намістництві установлена комісія дисциплінарна, вичтено п. Галецькому дисциплінарне слідство, а віцепрезидент намістництва наслідком ухвали сєї комісії безприволочно старосту засуспендовав, силою прислугуючої ему власти. — Адміністрація надвірнянського повіта обняв комісар Грабовський.

— **Небувала подія** стала ся на днях в львівськїм судівництві. Тутешний краєвий суд карний звисей конфіскації Kurjer-a Lwowського за арткул, в котрім ся часопись спорила свого часу з консервативними часописями на тему: Хто має більше гріхів на своїм сумліню, консерватисти, чи демократи і поступовці.

— **Галицька каса щаднича** по ріжних короводах з вірителями фірми Вольський і Одживольський має масток сєї фірми продати і в тій справі веде тепер переговори. Продаж одної копальні вугля має наступити в найближшій часі. Копальню має набути якийсь галицьке підприємство.

— **До академії ветеринарії** у Львові, веденої взірцево др. Шпільманом, перенесло ся з віденьської академії 10 слухачів, з тих 1 Дальматинець, 2 Хорватів, 2 Словінців і 5 Чехів, а вже доси були в львівській академії Болгари і Серби.

— **Неправдиву вість** подав один віденьський дневник, а за ним польска праса, мов то в Мельци мало відбутися на днях віче, де ухвалено, щоби пос. Кремпа і всі людовці в парламенті прилучили ся до Кола польского. Довідуюсь з віродостойного жерела, що не було се ніяке віче, але звичайне зібранє віттів, на котрім мелецкий староста роздавав цісарскі ювілейні відзнаки.

— **Переговори** краківського банку для торгівлі і промислу, зглядю віденьского Ujorbank-у з гал. банком бредитовим о обняте агенд сєї інституції стрічають ся з перешкодами. Делегат Ujorbank-у п. Вайсгут ставить такі трудні услїва, що репрезентанти гал. банку кредитового не можуть їх прийняти.

— **Новий розклад їзди** на залізницях державних входить в жите з днем 1-го мая с. р. На лінії Львів-Чернівці-Іцкани заведено поїзд блискавичний. Сей поїзд буде виходити зі Львова о год. 2 минут 36 до півночі, до Львова буде прибувати о год. 12 в ночи після залізничного годинника.

— **Засеквестрована громада.** Краків програє в адміністраційнім трибуналі процес з краєм о 100.000 зр. преатацій на школи. Наслідком сего податковї власти скарбові наложили секвестер на річ краю на грошах, що впливають до мійської каси яко громадскі додатки до податків. Громада міста Кракова внесла против сего ремонстрацію, бо від двох місяців каси пусті.

— **З Харкова** пишуть нам під днем 16. с. м.: У Харкові університет, технологічний інститут і ветеринарний інститут закриті з powodu студентских маніфестацій. Численним студентам присилають всі документи через поліцію до їх рук у помешканє і митью-ж виряжають їх силком на залізницю і геть по домівках. Взагалі вже виключено студентів більше пів тисячі зі всіх трьох згаданих шкіл. Скільки то молодих долей розбито! Гай-гай! — Сегодня у нас така спека на дворі, що буцім як у жнива.

— **Люеґер о папі.** Як звисно з попередних донесень, бурмістр Відня, др. Люеґер був дня 13. с. м. у папи Льва XIII на авдієнції. Позаяк в останнім часі в прасі являють ся о папі многі, часто суперечні вісти, проте не від річи буде поділити ся з читачами вражінем, яке справля-

ла на Люеґері особа папи. — Авдієнція тривала чверть години. Папа був убраний в білу рясу і багрянну мантілю. Поцілувавши папський перстень, Люеґер на знак Его Сьвятости усїв і почала ся розмова, котрої подробиць однак Люеґер не хоче виявити. Описує лише вражінє, яке на нїм справив св. Отець: «В першій хвили, коли я узрів папу, зробив він на мені вражінє, якого можна було надіятися по старці 90-літнім. Але коли звернув на мене свій погляд і промовив до мене своїм звучним голосом, вражінє, що маю перед собою немічного старця, сейчас щезло. Кожде Его слово дїше рішучостію і силою волї, Его суд бистрый та глибокий будить подив. Мнї много упадку сил у св. Отця я не замїтив, противно, я споглядав з подивом на сего благородного старця, котрий мнї тяжкої операції, яку перебув в своїм глибоким віці, задержав таку черствість, що минулої неділі міг відправити папеку Службу божу в церкві св. Петра, причім з тиярою на голові і в тяжких ризах стоячи уділяв вірним папского благословеня». Люеґер оповідає дальше, що вид папи, ся надземска лагідність, сияюча з Его лица, полишить ся на віки в его памяти. До одного з віденьских дневників сказав Люеґер: «Ви здивували би ся, коли би почувли, як докладно ватиканські круги поінформовані о наших відносинах і що іменно думають они про рух під кличем «Los von Rom». Знають о тім дуже добре, що сей рух має своє жерело не в релігії, але в агітації анти-австрійскій, а особливо антидинастичній.

— **Утік до Америки** арендатор Ляцької Волї, жид Тірк, наразивши недавно заснований «Загальний звязок годовців і гандлярів худоби» на страту 5.000 зр. посередством шахрайської продажи на власний рахунок опасових волів, котрі віддано спільці за повисшу ціну в застав.

— **О дванадцятій годині** в полудне будуть мешканці Варшави повідомлювані від тепер вистрілом з гармати! Гармата буде стояти на розказ генерал-губернатора на терасі б. королівського замку. Електричний провідник сполучить єї з астрономічним годинником в сей спосіб, що точно в хвили, коли настане полудне, гармата вистрілить.

— **Душпастир**, часопись посьвячена справам церковним, що виходив за ріжних редакторів 20 літ, перестав виходити. В останнім часі редагував его о. др. Стефан Юрик.

— **Дрібні вісти.** Намістника гр. Півніського задержали у Відні по части справи урядові а по части легка недуга горла, длятого поверне до Львова доперва в понеділок або второк. — Президент апелляції др. Тхоржницький, повернувши з візитації буковинских судів, обняв урядованє. — Цісар надав радникам намістництва старості Юлієви Фридрихови з Нового Санча і Павлови Свистальскому з Дрогобича при нагоді перенесеня на їх власну просьбу на емеритурі ордеру залізної корони III. класи. — Цісар уділив санкції ухваленому галицьким соймом проектови закона о побираню додатків від горячих напоїв в Чорткові, Андрихові, Розвадові і Сулковицях. — В Стрию складає в п'ятицїти пос. др. Рощковский справозданє з своєї діяльности в парламенті. — Адвоката Кратера бачено дня 8-го с. м. в Нідці; на другий день вже его там не було. В Берліні умер звисний географ Генрик Кіперт. — В місті Чикаго жие тепер на 1,185,588 мешканців 96,853 Поляків.

Телеграми.

Відень, 22. цвітня. В соїмі не прийшов на дневний порядок заповіджений реферат про угоду угорску. Гр. Голуховский виїхав вчєра з шефами Сеценом і Сузарою до Пешту. Гр. Вельзергаймб, перший шеф в міністерстві заграничних справ, іменованій делегатом Австро-Угорщини на конференцію в Газі. Міністер війни Кріґсмер і спільний міністер скарбу Калая були вчєра на окремії авдієнції у цісаря. Др. Люеґер вернув з Риму і передав міській раді подяку папи за зложені радою желаня. Річ свою на засіданю ради закінчив Люеґер окликом в честь папи. Реформу виборчу для міста Відня відкинено. Люеґер мимо того заявив ся за загальним правом голосованя до міської ради. В кругах війскових говорять про наміри правительства, збільшити армію, утворити новий 16 корпус в Берні і завести нових 80 полевих батерій.

Прага, 22. цвітня. Nar. Listy доносять, що языковий закон буде напевно октройований. Закон розрізняє в Чехії пять областей: чисто німецьку, чисто чєску, переважно німецьку, переважно чєску і мішану. Одноцільні області будуть одноязыкові: чєскі або німецькі. При кожнім уряді буде однакож настановлений один урядник, знаючий другий краєвий язык, щоби порозумівати ся з сторонами і вести з ними

Гарчав ти на подлу людину,

Як приїде до мене в хатину;

За ноги зубами хапав,

Незваних гостей ти кусав!

А жалував добрих чимало,

Стрибав їм на-зустріч, бувало,

Мов де-що про людське жите

Дізналось твоє почутє...

Чи неї тебе згризли сердиті,

Чи згинув ти, гицилем вбитий,

А в нашій родині жие

І жите-ме імя твоє!

Дівоча пісня.

(З німецького з Клярї Мюллер).

З гір води втече богато

В море проз мене,

Поки човен мій вітрило

Плисти розговорє!

А рожевих квітєв скільки

Опаде в гаю,

Поки з них сплїту віночок

На красу свою!

І чимало років прїїде,

І застигне кров,

Поки серце моє любє

Я побачу знов!

